

ΕΝΤΥΠΟ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΤΟΠΙΟΤΕΧΝΗΣΗΣ

Στοιχεία Σχολείου:
Σχολείο: Γ΄ Δημοτικό Λεμεσού
Βαθμίδα: Πρωτοβάθμια
Όνομα Διευθυντή/Διευθύντριας: Σοφία Μαυρίδου Κωνσταντίνου
Τηλέφωνο Σχολείου: 25 - 692540
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: dim-lemesos3-lem@schools.ac.cy
Συνολικός αριθμός μαθητών/μαθητριών: 239
Συνολικός αριθμός εκπαιδευτικών: 26

Τρόπος συμμετοχής:
Όλη η σχολική Μονάδα ☒ Αρ. Τάξεων: 12 Αρ. Μαθητών/Μαθητριών: 239 Αρ. Εκπαιδευτικών: 26
Συγκεκριμένες τάξεις: Σημειώστε ποιες τάξεις: Αρ. Μαθητών/Μαθητριών ☐ Αρ. Εκπ/κων ☐
Ομάδα μαθητών/μαθητριών του σχολείου: Αρ. Μαθητών/Μαθητριών ☐ Αρ. Εκπαιδευτικών ☐

Περιγράψτε τη διαδικασία επιλογής του χώρου και τεκμηριώστε την επιλογή του. Υποβολή κάτοψης του χώρου εάν υπάρχει ή υποβολή φωτογραφικού υλικού.

Πραγματοποιήθηκε **επιτόπια μελέτη** όλων των εξωτερικών χώρων του σχολείου, με στόχο να εντοπιστούν τα σημεία που χρειάζονται βελτίωση ως προς το πράσινο και τη θερμική άνεση. Δόθηκε έμφαση στις αίθουσες του πρώτου ορόφου, όπου λόγω προσανατολισμού των παραθύρων επικρατούν ιδιαίτερα υψηλές θερμοκρασίες, καθώς και σε χώρους της αυλής χωρίς σκίαση.

Η διαδικασία έγινε αρχικά από τους/τις εκπαιδευτικούς και γονείς, και στη συνέχεια συμμετείχαν οι μαθητές/μαθήτριες με παρατηρήσεις και προτάσεις. Ακολούθησε **αξιολόγηση των εξωτερικών χώρων** με βάση παράγοντες όπως: προσανατολισμός, υπάρχουσα βλάστηση, προσβασιμότητα, ασφάλεια και υφιστάμενες υποδομές.

Η επιλογή των τελικών χώρων έγινε μέσα από **συμμετοχική διαδικασία** (εκπαιδευτικοί, μαθητές, γονείς, βοηθητικό προσωπικό) με συναντήσεις και συζητήσεις.

Τα βασικά κριτήρια που καθόρισαν την απόφαση ήταν:

- **Δυνατότητα σκίασης:** ανάγκη για σκίαση στις αίθουσες του 1ου ορόφου (σημείο 2), στην είσοδο (σημείο 1), στο γήπεδο ποδοσφαίρου (σημείο 4) και στους χώρους συγκέντρωσης/αναμονής.
- **Προσβασιμότητα:** οι παρεμβάσεις να είναι εύκολα προσβάσιμες από όλα τα παιδιά, περιλαμβανομένων των παιδιών με κινητικές δυσκολίες (σημείο 6). (Στο σχολείο λειτουργεί και Μονάδα Ειδικής Εκπαίδευσης, όπου φοιτούν παιδιά με κινητικά προβλήματα.)
- **Εκπαιδευτική αξία:** δημιουργία λαχανόκηπου (σημείο 5) και υπαίθριας τάξης (σημείο 3).
- **Περιβαλλοντική βιωσιμότητα:** χρήση ανθεκτικών, τοπικών φυτών, δυνατότητα άρδευσης και μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης.
- **Αισθητική βελτίωση:** αναβάθμιση εισόδου (σημείο 1), βεραντών (σημείο 2) και πολυχώρου

με φυτεύσεις και συμπεριληπτικά παιχνίδια (σημείο 6).

Πόσα τετραγωνικά είναι ο πράσινος χώρος που θέλετε να δημιουργήσετε;

- **Σημείο 1 – Είσοδος:** Φύτευση 4 μεγάλων δέντρων και τοποθέτηση 2 παγκακιών/τραπεζιών. Εκτιμώμενη επιφάνεια: ~20 τ.μ.
- **Σημείο 2 – Μπαλκόνι 1ου ορόφου:** Τοποθέτηση 17–20 ζαρντινιέρων σε μήκος 15 μ. και ύψος 2 μ. Εκτιμώμενη επιφάνεια πρασίνου: ~30 τ.μ.
- **Σημείο 3 – Χώρος με συνθετικό γρασίδι (υπαίθρια τάξη):** Έκταση ~30–40 τ.μ. με φύτευση 5 δέντρων και κατασκευή τέντας.
- **Σημείο 4 – Γήπεδο ποδοσφαίρου:** Φύτευση 8 δέντρων στην ανατολική και νότια πλευρά, σε αποστάσεις 6–8 μ. Εκτιμώμενη επιφάνεια πρασίνου: ~50 τ.μ.
- **Σημείο 5 – Λαχανόκηπος:** Δημιουργία λαχανόκηπου 3×3 μ. (9 τ.μ.) δίπλα στον φράχτη.
- **Σημείο 6 – Πολυχώρος πίσω από γήπεδο μπάσκετ:** Φύτευση 5 μπανανιών και τοποθέτηση συμπεριληπτικών παιχνιδιών. Εκτιμώμενη επιφάνεια: ~40 τ.μ.

Συνολική εκτιμώμενη επιφάνεια πρασίνου: ~170–190 τ.μ.

Ποια μορφή θα έχει ο πράσινος χώρος του σχολείου σας. Αιτιολογήστε γιατί; Π.χ.

- δασύλλιο – υπαίθριος χώρος σκίασης
- κάθετος κήπος – θερμική άνεση κτηρίου, μόνωση τοίχου
- μονοπάτι της φύσης – υπαίθριος χώρος σκίασης
- φυτεύσεις στην αυλή για σκίαση υπαίθριου χώρο
- Αναρριχητικά σε κάγκελα, σε πέργκολες κ.λπ.- σκίαση, θερμική άνεση

Ο πράσινος χώρος του σχολείου μας θα έχει **πολλαπλές μορφές** με στόχο να καλύψει τις ανάγκες σκίασης, αισθητικής, εκπαιδευτικής αξιοποίησης και συμπερίληψης όλων των παιδιών.

- **Είσοδος (Σημείο 1):** Θα φυτευτούν 4 μεγάλα δέντρα και θα τοποθετηθούν 2 παγκάκια/τραπεζάκια, ώστε να δημιουργηθεί σκιά και ένας πιο φιλόξενος χώρος αναμονής για τα παιδιά και τους γονείς. Η αναβάθμιση της εισόδου θα δώσει αίσθηση υποδοχής και θα βελτιώσει σημαντικά την εικόνα του σχολείου.
- **Μπαλκόνι 1ου ορόφου (Σημείο 2):** Θα τοποθετηθούν 17–20 ζαρντινιέρες με φυτά και αναρριχητικά, σχηματίζοντας ένα είδος κάθετου κήπου. Επίσης, θα τοποθετηθούν κάποιοι ανθώνες με αναρριχητικά **νότια του ίδιου χώρου**, για τον ίδιο λόγο. Τα αναρριχητικά θα στηριχτούν και θα καλύψουν την υφιστάμενη σιδερένια προστατευτική σχάρα. Με τον τρόπο αυτόν θα μειωθεί η θερμοκρασία στις αίθουσες με ανατολικό προσανατολισμό, θα αυξηθεί η θερμική άνεση και θα περιοριστεί η ηχορύπανση από τον δρόμο.
- **Χώρος με γρασίδι – υπαίθρια τάξη (Σημείο 3):** Θα φυτευτούν 5 μεγάλα δέντρα και θα τοποθετηθεί τέντα, ώστε να δημιουργηθεί ένα «δασύλλιο». Ο χώρος θα αξιοποιείται ως υπαίθρια τάξη για μάθημα, αλλά και ως σημείο ξεκούρασης και παιχνιδιού στα διαλείμματα. Η σκίαση θα προσφέρει θερμική άνεση και θα μειώσει τα φαινόμενα θερμικής νησίδας.
- **Γήπεδο ποδοσφαίρου (Σημείο 4):** Θα φυτευτούν 8 δέντρα στην ανατολική και νότια πλευρά, σε αποστάσεις 6–8 μέτρων, ώστε να προσφέρουν σκίαση στις ώρες αιχμής. Για παράδειγμα θα φυτευτούν **σε κάποια σημεία περιμετρικά του γηπέδου ποδοσφαίρου, όπου τα διαλείμματα στέκονται πολλά παιδιά και παρακολουθούν ποδοσφαιρικούς αγώνες** (οργανωμένα παιχνίδια διαλείμματος). Έτσι θα βελτιωθεί η θερμική άνεση και θα μειωθεί η παραμονή των παιδιών στον ήλιο.
- **Λαχανόκηπος (Σημείο 5):** Θα δημιουργηθεί λαχανόκηπος 3×3 μ. απέναντι από την τάφρο

και δίπλα στον φράχτη. Ο χώρος θα αξιοποιείται παιδαγωγικά: τα παιδιά θα μάθουν να καλλιεργούν, να φροντίζουν και να συγκομίζουν προϊόντα, αποκτώντας βιωματική σχέση με τη φύση.

- **Πολυχώρος πίσω από το γήπεδο μπάσκετ (Σημείο 6):** Θα φυτευτούν 5 μπανανιές για πράσινη απομόνωση από τη γειτονική πολυκατοικία και για γνωριμία των παιδιών με τη συγκεκριμένη καλλιέργεια. **Στον ίδιο χώρο δρομολογήθηκε ήδη η τοποθέτηση παιχνιδιών αυλής από τον Σύνδεσμο Γονέων με κατασκευή ράμπας πρόσβασης και αλλαγή δαπέδου**, ώστε ο πολυχώρος να λειτουργήσει ως ασφαλής και συμπεριληπτικός χώρος παιχνιδιού για όλα τα παιδιά.

Με τον τρόπο αυτόν, το σχολείο θα αποκτήσει ένα **πολυδιάστατο πράσινο δίκτυο**: κάθετος κήπος, δασύλλιο/υπαίθρια τάξη, σκιασμένα γήπεδα, λαχανόκηπος και πολυχώρος συμπερίληψης. Ο συνδυασμός αυτών των παρεμβάσεων θα βελτιώσει το μικροκλίμα του σχολείου, θα μειώσει τις θερμοκρασίες, θα περιορίσει την ηχορύπανση και θα ενισχύσει τη βιοποικιλότητα. Παράλληλα, θα αναβαθμίσει την αισθητική του χώρου και θα προσφέρει στους μαθητές/μαθήτριες περισσότερες ευκαιρίες μάθησης, δημιουργικότητας και παιχνιδιού σε ένα περιβάλλον φιλικό, πράσινο και προσβάσιμο για όλους.

Ονόματα και ιδιότητα ατόμων που θα αποτελέσουν τη συντονιστική Ομάδα του σχολείου: (Τη συντονιστική Ομάδα μπορούν να αποτελούν εκπαιδευτικοί, μαθητές/μαθήτριες, γονείς, μέλη Συνδέσμου Γονέων, βοηθητικό προσωπικό κ.λπ.)

Σοφία Μαυρίδου Κωνσταντίνου (Διευθύντρια), Άντρη Καρυδά (Βοηθός Διευθύντρια), Γεωργία Γ. Ιωαννίδου (δασκάλα), Έλενα Ελευθερίου (δασκάλα), Μαρίνα Ορφανίδου (δασκάλα), Μόνικα Λεβέντη (δασκάλα) Αγάθη Τσουλάκου (λογοθεραπεύτρια), Οδύσσεια Οδυσσέως (δασκάλα ειδικής εκπαίδευσης), Λουκία Παναγή (Βοηθητικό Προσωπικό), Θεοδοσία Λουκά (Βοηθητικό Προσωπικό), Κυριακή Κυριάκου (Βοηθητικό Προσωπικό), Πέτρος Κλεάνθους (Πρόεδρος Συνδέσμου Γονέων), Μάρθα Καταφυγιώτου (Μέλος Συνδέσμου Γονέων, Ακαδημαϊκός/Πολιτικός Μηχανικός με ειδίκευση στην αειφόρο σχεδίαση), Μέλη Οικολογικής επιτροπής - εκπρόσωποι μαθητών/μαθητριών από όλες τις τάξεις.

Σκεπτικό για τη δήλωση συμμετοχής στο πρόγραμμα:

Το Γ΄ Δημοτικό Λεμεσού έχει ιστορία πέραν των 100 χρόνων (έτος ίδρυσης 1923) και βρίσκεται στο κέντρο της πόλης, σε μια ιδιαίτερα πυκνοκατοικημένη περιοχή. Στην περιοχή κυριαρχεί το μπετόν, η αυξημένη κυκλοφοριακή κίνηση και η ηχορύπανση, ενώ η ποιότητα του αέρα είναι συχνά μειωμένη. Το σχολείο περιβάλλεται από **ψηλά κτίρια και πολυκατοικίες**, γεγονός που εντείνει το φαινόμενο της **αστικής θερμοκηφίδας**: συγκράτηση θερμότητας, περιορισμένη κυκλοφορία δροσερού αέρα και αυξημένες θερμοκρασίες, τόσο στις αίθουσες, όσο και στην αυλή.

Παρά την ύπαρξη πρασίνου (κήπος, δέντρα σε διάφορα σημεία της αυλής), ο χώρος περιλαμβάνει αρκετό τσιμέντο και σκληρές επιφάνειες. Υπάρχει λοιπόν ανάγκη για περισσότερους χώρους πρασίνου, οι οποίοι όχι μόνο θα βελτιώσουν την αισθητική του σχολείου, αλλά και θα συμβάλουν στη **θερμική άνεση των παιδιών** στην αυλή και σε αίθουσες με παράθυρα νότιου και ανατολικού προσανατολισμού, στη **μείωση της ηχορύπανσης** και στη **διατήρηση άγριας ζωής** (έντομα, πουλιά).

Η συμμετοχή μας στο πρόγραμμα «Πρασινίζω το σχολείο μου» βασίζεται στην ανάγκη να μετατρέψουμε τον χώρο σε ένα **πράσινο καταφύγιο μάθησης, παιχνιδιού και συνεργασίας**. Μέσα από τις παρεμβάσεις μας (υπαίθρια τάξη, κάθετος κήπος, λαχανόκηπος, πολυχώρος

συμπερίληψης) δημιουργούνται ευκαιρίες για:

- **Βελτίωση μικροκλίματος:** Σκίαση, μείωση θερμοκρασιών, περιορισμός της αστικής θερμονησίδας, μείωση ηχορύπανσης.
- **Εκπαιδευτική αξιοποίηση:** Υπαίθρια τάξη, βιωματική μάθηση, ανάπτυξη οικολογικής συνείδησης.
- **Συμπερίληψη:** Χώροι προσβάσιμοι σε όλα τα παιδιά, με ράμπες και συμπεριληπτικά παιχνίδια.
- **Αισθητική αναβάθμιση:** Αναβάθμιση εισόδου, δασύλλιο, φυτεμένες βεράντες και πολυχώρος παιχνιδιού.
- **Ενδυνάμωση της σχέσης των παιδιών με τη φύση:** Μέσα από τη φροντίδα των δέντρων, την καλλιέργεια στον λαχανόκηπο, την καθημερινή επαφή με το πράσινο.
- **Καλλιέργεια δεξιοτήτων και υγείας:** Ενίσχυση της σωματικής άσκησης μέσω υπαίθριων παιχνιδιών, ανάπτυξη συνεργασίας και υπευθυνότητας μέσα από την κηπουρική και τη συλλογική φροντίδα των φυτών.

Ο σκοπός και οι στόχοι του προγράμματος συνάδουν με τους στόχους της **Περιβαλλοντικής Πολιτικής** του σχολείου μας και γενικά με τη βελτίωση του χώρου. Η χρηματοδότηση που προσφέρει το «Πρασινίζω το σχολείο μου, πρασινίζω τη γειτονιά μου» δίνει τη δυνατότητα για υλοποίηση δράσεων μεγάλης παιδαγωγικής αξίας.

Το σχολείο συμμετέχει εδώ και χρόνια στο Πρόγραμμα «**Οικολογικά Σχολεία**», καλλιεργώντας οικολογική ευαισθητοποίηση, την οποία στοχεύουμε να συνεχίσουμε και να ενισχύσουμε. Επιπλέον, συμμετέχουμε στο Πρόγραμμα **Erasmus+** με θέμα για τη φετινή χρονιά «Outdoor Learning». Στο πλαίσιο αυτό, και μέσα από την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στη διδασκαλία εκτός αιθουσών, σκοπεύουμε να δημιουργήσουμε και να αξιοποιήσουμε με τον καλύτερο τρόπο μια υπαίθρια τάξη.

Το πρόγραμμα «Πρασινίζω το σχολείο μου, πρασινίζω τη γειτονιά μου» προσφέρει επίσης τη δυνατότητα ανάπτυξης των ικανοτήτων **όλων των μαθητών/μαθητριών**, με σεβασμό στη διαφορετικότητα και τη συμπερίληψη.

Με αυτό τον τρόπο, η δήλωση συμμετοχής μας δεν αφορά μόνο μια αισθητική αναβάθμιση, αλλά την ουσιαστική μετατροπή του σχολείου σε **πρότυπο πράσινης και μικροκλιματικής αναβάθμισης**. Η υλοποίηση των παρεμβάσεων θα έχει μακροπρόθεσμα οφέλη για όλη τη σχολική κοινότητα: καλύτερες συνθήκες μάθησης και παιχνιδιού, περισσότερη βιοποικιλότητα, υγιέστερο περιβάλλον και ενδυνάμωση της σχέσης των παιδιών με τη φύση. Ένα σχολείο που όχι μόνο διδάσκει, αλλά και **εμπνέει**.

Περιγράψτε πώς θα αξιοποιήσετε τον πράσινο χώρο σας, όπως επίσης σημειώστε και τους λόγους για τους οποίους η δικής σας αίτηση για συμμετοχή θα πρέπει να επιλεγεί έναντι άλλων αιτήσεων.

Οι πράσινοι χώροι που θα δημιουργηθούν θα αξιοποιηθούν με τρόπο **παιδαγωγικό, πρακτικό και κοινωνικό**, καλύπτοντας τις καθημερινές ανάγκες των μαθητών αλλά και των γονέων:

- **Σημείο 1 – Είσοδος:** Με τη φύτευση δέντρων και την τοποθέτηση παγκακιών δημιουργείται χώρος όπου οι μαθητές θα μπορούν στα διαλείμματα να κάθονται, να τρώνε

και να κοινωνικοποιούνται σε συνθήκες σκιάς και άνεσης. Παράλληλα, η είσοδος θα προσφέρει προστατευμένο χώρο για τους μαθητές, γονείς και τους παππούδες στο σχολασμα, τόσο τον χειμώνα με βροχή όσο και το καλοκαίρι με έντονη ηλιοφάνεια.

- **Σημείο 2 – Μπαλκόνι 1ου ορόφου:** Θα τοποθετηθούν 17–20 ζαρντινιέρες με ανθώνες και αναρριχητικά φυτά, δημιουργώντας μια πράσινη κουρτίνα. Η παρέμβαση αυτή θα μειώσει τις υψηλές θερμοκρασίες στις αίθουσες με ανατολικό προσανατολισμό, όπου τα παιδιά συχνά παραπονιούνται για δυσφορία (παρόλο που τοποθετήθηκαν ρολοκουρτίνες) και θα περιορίσει την ηχορύπανση από τον δρόμο.
- **Σημείο 3 – Χώρος με γρασίδι – Υπαίθρια τάξη:** Θα φυτευτούν δέντρα και θα τοποθετηθεί τέτα για να δημιουργηθεί οργανωμένος χώρος υπαίθριας διδασκαλίας. Οι μαθητές θα μπορούν να παρακολουθούν μάθημα, να εργάζονται ομαδικά, να κάνουν παρουσιάσεις και δημιουργικές δραστηριότητες σε άμεση επαφή με τη φύση. Στα διαλείμματα ο χώρος θα λειτουργεί ως σκιασμένο σημείο ξεκούρασης και παιχνιδιού.
- **Σημείο 4 – Γήπεδο ποδοσφαίρου:** Η φύτευση δέντρων στις ανατολικές και νότιες πλευρές του γηπέδου θα δημιουργήσει σημεία σκιάς για τους μαθητές που παίζουν ή παρακολουθούν αγώνες στα διαλείμματα. Έτσι θα προστατεύονται από τον ήλιο και θα βελτιώνεται η θερμική άνεση του χώρου.
- **Σημείο 5 – Λαχανόκηπος:** Δημιουργία λαχανόκηπου 3×3 μ. με εποχιακές καλλιέργειες. Θα λειτουργεί ως παιδαγωγικό εργαστήριο, όπου τα παιδιά θα ασκούνται στην κηπουρική, θα μάθουν να είναι υπεύθυνα και θα απολαμβάνουν τη χαρά της συγκομιδής.
- **Σημείο 6 – Πολυχώρος με μπανανιές και συμπεριληπτικά παιχνίδια:** Με τη φύτευση μπανανιών, την αλλαγή δαπέδου και την κατασκευή ράμπας, ο χώρος θα μετατραπεί σε συμπεριληπτικό χώρο παιχνιδιού. Θα συνδυάζει πράσινη απομόνωση από τη γειτονική πολυκατοικία και θα αποτελεί χώρο για καθημερινή άσκηση και κοινωνικοποίηση όλων των παιδιών.

Με αυτές τις παρεμβάσεις, οι μαθητές θα ενδυναμώσουν τη σχέση τους με τη φύση, θα έχουν περισσότερες ευκαιρίες για υπαίθρια μάθηση, δημιουργία, παιχνίδι και σωματική άσκηση. Οι γονείς και οι επισκέπτες θα απολαμβάνουν έναν πιο ανθρώπινο και λειτουργικό χώρο αναμονής, καθώς και διασκέδασης κατά τη διάρκεια διαφόρων εκδηλώσεων του σχολείου.

Γιατί να επιλεγεί η δική μας αίτηση έναντι άλλων

- **Εμπειρία και τεχνογνωσία:** Η ομάδα μας περιλαμβάνει ειδικούς, όπως η αρχιτέκτονας τοπίου και η Δρ. Μάρθα Καταφυγιώτου, Πολιτικό Μηχανικό και Ειδικό Αειφορίας με αποδεδειγμένη εμπειρία στη βιωσιμότητα και την αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος. Η επιστημονική τους γνώση διασφαλίζει ότι το έργο είναι τεκμηριωμένο και εφαρμόσιμο.
- **Περιβαλλοντικό και κοινωνικό όφελος:** Το σχολείο μας βρίσκεται στο κέντρο της πόλης, περιβαλλόμενο από ψηλά κτίρια και εκτεθειμένο στο φαινόμενο της αστικής θερμονησίδας. Η πρόταση θα βελτιώσει το μικροκλίμα, θα μειώσει τις θερμοκρασίες, θα ενισχύσει τη βιοποικιλότητα και θα αναβαθμίσει αισθητικά μια περιβαλλοντικά υποβαθμισμένη περιοχή.
- **Παιδαγωγική αξία:** Οι πράσινοι χώροι θα λειτουργήσουν ως «ζωντανά εργαστήρια μάθησης». Από την υπαίθρια τάξη μέχρι τον λαχανόκηπο και τον πολυχώρο παιχνιδιού, τα παιδιά θα αποκτήσουν βιωματικές γνώσεις, οικολογική συνείδηση, αλλά και σωματική και ψυχική ευεξία.
- **Συμμετοχικότητα:** Η πρόταση σχεδιάστηκε μέσα από συλλογική διαδικασία (εκπαιδευτικοί, βοηθητικό προσωπικό, μαθητές, γονείς). Η υλοποίηση θα περιλαμβάνει τη συμμετοχή των παιδιών στη φύτευση, στην κηπουρική και στη φροντίδα των χώρων.

- **Καινοτομία και πρότυπο:** Ο συνδυασμός παρεμβάσεων – ζαρντινιέρες, υπαίθρια τάξη, λαχανόκηπος, σκιερά γήπεδα, συμπεριληπτικός πολυχώρος – συνθέτει μια ολιστική πρόταση που μπορεί να λειτουργήσει ως παράδειγμα για άλλα σχολεία της πόλης.

Επιλέγοντας τη δική μας πρόταση, ενισχύετε ένα σχολείο που θα αποτελέσει **πρότυπο πράσινης αναβάθμισης** στο κέντρο της Λεμεσού, με πολλαπλά περιβαλλοντικά, παιδαγωγικά και κοινωνικά οφέλη.

Περιγράψτε τη διαδικασία συμμετοχής των μαθητών/μαθητριών σε όλα τα στάδια της τοπιοτέχνησης (από την επιλογή του χώρου, τη μελέτη ανασχεδιασμού του χώρου, την ετοιμασία της τοπιοτέχνησης κ.λπ.)

Η διαδικασία συμμετοχής των μαθητών/μαθητριών σε όλα τα στάδια της τοπιοτέχνησης περιλαμβάνει τα εξής βήματα:

Επιλογή Χώρου:

Οι μαθητές/τριες συμμετείχαν στη διαδικασία επιλογής των χώρων υλοποίησης του έργου εφαρμόζοντας επιστημονικές πρακτικές, όπως παρατήρηση και μετρήσεις θερμοκρασίας. Τα παιδιά των Γ', Δ' και Στ' τάξεων πραγματοποίησαν επιτόπιες παρατηρήσεις, καταγράφοντας σημεία με έντονη ηλιοφάνεια, υψηλές θερμοκρασίες και έλλειψη σκίασης. Μέσα από μετρήσεις θερμοκρασίας σε διαφορετικά σημεία της αυλής συγκέντρωσαν ποσοτικά δεδομένα για τις θερμικές συνθήκες και ανέλυσαν τα αποτελέσματα. Με βάση αυτά, διατυπώθηκαν προτάσεις για την αλλαγή του μικροκλίματος, κάτι που ενίσχυσε τη χρήση της επιστημονικής μεθοδολογίας (παρατήρηση – ανάλυση – συμπέρασμα) από τα παιδιά.

Μελέτη του Χώρου:

Μαζί με τους/τις εκπαιδευτικούς, οι μαθητές/τριες ανέλυσαν τις υπάρχουσες συνθήκες και μελέτησαν εναλλακτικές λύσεις. Επέλεξαν φυτά, υλικά και στοιχεία τοπιοτέχνησης, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις ανάγκες του σχολείου, όσο και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του χώρου. Έγιναν συζητήσεις για το ποια είδη είναι ανθεκτικά, ποια προσελκύουν πουλιά και έντομα, και ποια είναι πιο κατάλληλα για τη μείωση της θερμοκρασίας.

Σχεδιασμός:

Οι μαθητές/μαθήτριες εργάστηκαν σε ομάδες και δημιούργησαν σχέδια για το τελικό αποτέλεσμα. **Αυτό περιλάμβανε υπολογισμούς, επιλογή υλικών και παρουσίαση των ιδεών τους με τη χρήση του προγράμματος Padlet.** Παράλληλα, χρησιμοποίησαν δημιουργικές μεθόδους (ζωγραφιές, κολλάζ) για να εκφράσουν το «πριν» και το «μετά» του σχολικού τους χώρου.

Προετοιμασία και Υλοποίηση:

Κατά την υλοποίηση, οι μαθητές/τριες θα συμμετέχουν ενεργά σε σκάψιμο, φύτευση, τοποθέτηση ζαρντινιέρων, διαμόρφωση παρτεριών και στο στήσιμο παιχνιδιών. Θα εκπαιδευτούν στην ασφαλή χρήση εργαλείων, θα συνεργαστούν με τους ειδικούς και θα μοιραστούν ρόλους ανάλογα με τις δυνατότητές τους. Έτσι, όλοι οι μαθητές, ανεξαρτήτως ηλικίας ή ικανοτήτων, θα νιώσουν ότι συμβάλλουν στο κοινό έργο.

Παρακολούθηση και Συντήρηση:

Μετά την ολοκλήρωση, τα παιδιά θα αναλάβουν ενεργό ρόλο στη φροντίδα των χώρων: πότισμα, καθαριότητα, παρατήρηση της ανάπτυξης φυτών, συγκομιδή λαχανικών. Θα τηρηθούν «ομάδες φροντίδας» ανά τάξη, ώστε να καλλιεργηθεί η υπευθυνότητα και η συνεργασία. Παράλληλα, θα ενθαρρυνθούν να καταγράφουν αλλαγές (π.χ. ύψος φυτών, άνθιση, παρουσία εντόμων) και να

συνδέουν την εμπειρία με τα μαθήματα φυσικών επιστημών, και άλλων μαθημάτων.

Συνολικά:

Η συμμετοχή των μαθητών/μαθητριών είναι **ενεργή και ολοκληρωμένη** σε όλα τα στάδια – από την παρατήρηση μέχρι τη συντήρηση. Μέσα από τη διαδικασία αναπτύσσουν δεξιότητες σχεδιασμού, συνεργασίας, υπευθυνότητας, οικολογικής ευαισθητοποίησης και βιωματικής μάθησης. Το σημαντικότερο είναι ότι θα δουν έμπρακτα πώς οι δικές τους ιδέες μετατρέπονται σε πράξη και αλλάζουν το σχολείο τους.

Στάδιο	Συμμετοχή μαθητών/μαθητριών	Οφέλη / Δεξιότητες
Επιλογή χώρου	Παρατήρηση και μετρήσεις θερμοκρασίας σε διάφορα σημεία της αυλής. Καταγραφή ελλείψεων σκίασης και πρασίνου.	Εφαρμογή επιστημονικής μεθοδολογίας (παρατήρηση – μέτρηση – συμπέρασμα). Ανάπτυξη κριτικής σκέψης.
Μελέτη του χώρου	Ανάλυση υφιστάμενων συνθηκών, επιλογή φυτών και υλικών μαζί με τους/τις εκπαιδευτικούς.	Γνώση οικολογικών χαρακτηριστικών φυτών, βιώσιμες επιλογές, κατανόηση περιβαλλοντικών παραμέτρων.
Σχεδιασμός	Δημιουργία σχεδίων και προτάσεων σε ομάδες. Αυτό περιλάμβανε υπολογισμούς, επιλογή υλικών και παρουσίαση των ιδεών τους με τη χρήση του προγράμματος Padlet. Χρήση ζωγραφιών, κολλάζ.	Δημιουργικότητα, ομαδική εργασία, δεξιότητες παρουσίασης και επικοινωνίας.
Προετοιμασία & Υλοποίηση	Ενεργή συμμετοχή σε σκάψιμο, φύτευση, τοποθέτηση ζαρντινιέρων, παρτεριών και παιχνιδιών. Συνεργασία με ειδικούς και ασφαλής χρήση εργαλείων.	Βιωματική μάθηση, υπευθυνότητα, συνεργασία, δεξιότητες χειρισμού εργαλείων.
Παρακολούθηση & Συντήρηση	Συνεχής φροντίδα: πότισμα, καθαριότητα, συγκομιδή λαχανικών, παρατήρηση ανάπτυξης φυτών. Καταγραφή αλλαγών (ύψος, άνθιση, έντομα). Δημιουργία «ομάδων φροντίδας» ανά τάξη.	Ανάπτυξη οικολογικής συνείδησης, υπευθυνότητα, δεξιότητες καταγραφής δεδομένων, μακροχρόνια ενασχόληση με το πράσινο.

Ποιοι άλλοι φορείς έχουν εμπλακεί στη διαδικασία επιλογής του χώρου, στη διαμόρφωση του πλάνου τοπιοτέχνησης και στον σχεδιασμό του. Αναφερθείτε συγκεκριμένα σε κάθε φορέα.

Ποιοι άλλοι φορείς έχουν εμπλακεί στη διαδικασία επιλογής του χώρου, στη διαμόρφωση του πλάνου τοπιοτέχνησης και στον σχεδιασμό του

1. **Αρχιτέκτονας Τοπίου (κ. Chris Prousi):** Ο ειδικός που έχει αναλάβει τον σχεδιασμό και τη μελέτη τοπιοτέχνησης του χώρου, καταθέτοντας τεχνικές λύσεις για τη φύτευση, τη διάταξη των χώρων και τη βιώσιμη αξιοποίηση του προαυλίου.
2. **Εταιρεία Green Forest:** Η εταιρεία που θα αναλάβει την υλοποίηση των εργασιών και την

παροχή τεχνικών συμβουλών σχετικά με τις πρακτικές εφαρμογές των προτάσεων. Συμμετέχει επίσης στην επιλογή φυτών και υλικών, ώστε να εξασφαλιστεί η ποιότητα και η μακροχρόνια βιωσιμότητα των παρεμβάσεων.

3. **Η Δρ. Μάρθα Καταφυγιώτου, Πολιτικός Μηχανικός με ειδικότητα στην αειφορία και το δομημένο περιβάλλον (Επ. καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφος):** Η συμμετοχή της ενισχύει την περιβαλλοντική βιωσιμότητα του χώρου, διασφαλίζοντας ότι το έργο θα συμβάλλει στη βελτίωση του μικροκλίματος και της ποιότητας ζωής της σχολικής κοινότητας. Η Δρ. πρόσφερε την εμπειρογνωμοσύνη της και πραγματοποίησε την ψηφιακή απεικόνιση των χώρων μετά την παρέμβαση. Επίσης, μέσα από παρουσίαση ενημέρωσε παιδιά για το Πρόγραμμα «Πρασινίζω το σχολείο», συζήτησε τις έννοιες μικροκλίμα, κάτοψη και προβλημάτισε τα παιδιά πώς να κάνουν το σχολείο τους πιο πράσινο και όμορφο, βλέποντας και αναλύοντας προτάσεις και εικόνες με το «πριν» και το «μετά». Στην αυλή τα παιδιά έγιναν «Οικολογικοί Ντετέκτιβ», παρατήρησαν τον χώρο, εντόπισαν όμορφα σημεία και «περιβαλλοντικά μυστήρια» προς αλλαγή όπως χώρους για περισσότερο πράσινο, παιχνίδια κλπ. Μελέτησαν χώρους χωρίς σκιά και θερμές επιφάνειες σε σύγκριση με τις πιο δροσερές κάτω από τα δέντρα, και κατέθεσαν τις δικές τους προτάσεις. Έπειτα σχεδίασαν αλλαγές πάνω στην κάτοψη του σχολείου, μάζεψαν φύλλα, σκουπίδια και φυσικά υλικά, και δημιούργησαν ένα οικο-κολλάζ γεμάτο φαντασία. Η δράση ολοκληρώθηκε με τη φύτευση: τα παιδιά χωρίστηκαν σε ομάδες και κάθε ομάδα δημιούργησε γλάστρες με λουλούδια, αλλά και έσπειρε σπόρους, ώστε να παρακολουθήσουν την ανάπτυξή τους (Παράρτημα 2). Μέσα από τη δράση αυτή τα παιδιά έπαιξαν, συνεργάστηκαν, ανέπτυξαν δημιουργικότητα και οικολογική συνείδηση και είδαν στην πράξη πώς το πράσινο μπορεί να αλλάξει το σχολικό περιβάλλον. Το αποτέλεσμα ήταν μια μέρα γεμάτη χαρά, μάθηση και πράσινη ενέργεια για το σχολείο!
4. **Σχολική Εφορεία:** Ενημερώθηκε για την αίτηση του σχολείου στο πρόγραμμα με λεπτομερή επεξήγηση της τοπιοτέχνησης, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι αλλαγές θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες της σχολικής κοινότητας και θα πληρούνται όλες οι τυπικές και περιβαλλοντικές προδιαγραφές.

Υποβολή του σχεδίου τοπιοτέχνησης με συνοδευτικό παράρτημα επεξήγησής του.

Σχέδια τα οποία δε θα συνοδεύονται από παράρτημα επεξήγησης δε θα αξιολογούνται.

Το σχέδιο τοπιοτέχνησης μπορεί να έχει την πιο κάτω μορφή:

1. Ανασχεδιασμός της κάτοψης της αυλής
2. Δημιουργία μακέτας
3. Δημιουργία σχεδίου
4. Δημιουργία σχεδίου μέσω εξειδικευμένων λογισμικών
5. Φωτογραφική αποτύπωση του υφιστάμενου χώρου και παρέμβαση σε αυτήν για την αναδιαμόρφωσή του
6. Μπορεί να ακολουθηθεί οποιαδήποτε άλλη τεχνική ετοιμασίας του σχεδίου τοπιοτέχνησης που κρίνετε εσείς πιο δόκιμη και εφικτή με βάση το επίπεδο των μαθητών/μαθητριών και τις ιδιαιτερότητες του σχολείου σας.

Η εργασία των ομάδων και τα βήματα της τοπιοτέχνησης μπορούν παρουσιασθούν μέσα από φωτογραφικό υλικό ή ακόμη και σύντομη βιντεοσκόπηση που μπορεί να υποβληθεί.

Επίσης, θα ήταν χρήσιμο να υποβληθεί φωτογραφικό υλικό στο οποίο να φαίνονται όλα τα στάδια από την επισκόπηση του χώρου, την επιλογή, τη μελέτη, τον σχεδιασμό, να φαίνεται η συνεργασία σχολείου-εταίρων, μαθητών/μαθητριών, προκειμένου να αποδειχθεί ότι ο σχεδιασμός είναι αποτέλεσμα συμμετοχικής

διαδικασίας. Σημειώνεται ότι το φωτογραφικό υλικό και το βίντεο θα υποβληθούν ηλεκτρονικά με τη μορφή συνδέσμου.

Έγινε ανασχεδιασμός της κάτοψης της αυλής (Παράρτημα 1), φωτογραφική απεικόνιση του υφιστάμενου χώρου και παρέμβαση σε αυτήν για αναδιαμόρφωσή του (Παράρτημα 4- Πριν και Μετά), σχέδια πάνω στην κάτοψη της αυλής με τις εισηγήσεις των παιδιών (Παράρτημα 3), Ανταλλαγή ιδεών μέσω Padlet (Παράρτημα 3).

Επίσης παρουσιάζεται Φωτογραφικό υλικό με διάφορα στάδια από τις δράσεις (Παράρτημα 2) και Προσφορά από την εταιρεία Green Forest με εισηγήσεις για φυτά και τοπιοτέχνηση (Παράρτημα 5).

Ακολουθούν οι σύνδεσμοι για τα **Παράρτηματα**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1 - ΚΑΤΟΨΕΙΣ

<https://docs.google.com/document/d/1BgSAzUdOTVCkQP3mkAxvizwaZypVmGSW/edit?usp=drivesdk&oid=110618940058493171162&rtpof=true&sd=true>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 - ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

https://www.canva.com/design/DAG0GE9Sjw/xVJc_hVU7pvnHucz9NvBw/view?utm_content=DAG0GE9Sjw&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=uniquelinks&utlId=h4a423d4e52

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3 - Padlet

<https://padlet.com/eva007school/padlet-43o33zz6j63c9jng>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4 - ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

<https://docs.google.com/presentation/d/19rUKNR-8Jjynwyc4rtJS5kH2cGMB2LLL/edit?usp=sharing&oid=110618940058493171162&rtpof=true&sd=true>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5 - ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑ

<https://drive.google.com/file/d/1TKgljUn-URcCpfMEJP2idUrkMO8CYjmU/view?usp=sharing>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6 – ΠΡΟΣΦΟΡΑ/ΤΟΠΙΟΤΕΧΝΗΣΗ GREEN FOREST

<https://drive.google.com/file/d/1semMtQvHpgnSRb-ggbWTBkmNpgvgXMIX/view?usp=sharing>